

3	Дансны өгөл, авлагыг тооцоо нийлсэн акттай тулган шалгахад нийгмийн даатгалын тайлангаар 27,3 мянган төгрөгийн илүү төлөлтэй санхүүгийн тайлангаар 12,4 мянган төгрөгөөр тайлагнаж 14,9 мянган төгрөгөөр тайлагнасан	Өр авлагыг тооцоо нийлсэн акттай тулган шалгахад нийгмийн даатгалын тайлангаар 27,3 мянган төгрөгийн илүү төлөлтэй санхүүгийн тайлангаар 12,4 мянган төгрөгөөр тайлагнаж 14,9 мянган төгрөгөөр тайлагнасан	14,9	Аудитын явцад зарцуулах	Аудит хийгэсэн байгууллагын удирдлага, нягтлан бодогч нар хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлэхээр болов.	Байхгүй	Аудитын явцад зарцуулсан	Дарга Нягтлан бодогч	Д.Азбилаг Х.Төрмөнх	Хамсааралгүй
5	Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлээгүй байх, шилэн дансанд мэдээллийг бүрэн тусгаагүй байх	Шилэн дансны веб сайтад бүртгүүлж хуулийг хэрэгжүүлж ажиглах		Зөвөмж өгөх	Аудит хийгэсэн байгууллагын удирдлага, нягтлан бодогч нар хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлэхээр болов.			Дарга Нягтлан бодогч	Д.Азбилаг Х.Төрмөнх	
6	Тухайн байгууллагад ашиглагдаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн програм excel програм ашигладаг Тайлангийн бүртгэл хөтөлт хангалтгүй байна.	Тус байгууллага Microsoft excel програм ашигладаг Тайлангийн бүртгэл хөтөлт хангалтгүй байна.		Зөвөмж өгөх	Аудит хийгэсэн байгууллагын удирдлага, нягтлан бодогч нар хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлэхээр болов.			Дарга Нягтлан бодогч	Д.Азбилаг Х.Төрмөнх	

Балтгэсэн

Дөлгөөнхайрхан-Уул Аудит ХХК-ийн аудитор Ж Алтанцэцэг
 Анхан шатанд хянасан: Мөнөжөр Д Гансүх
 Хоёр дахь шатанд хянасан: Тэрүүлэх аудитор О Батжаргал

Зөвшөөрсөн: Дарга
 Нягтлан бодогч Х.Төрмөнх
 Д.Азбилаг

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянтээг Түлш ХХК-ийн 2021 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: **ӨВА-2022/9/НА-СТА-ОНӨА**

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Арвайхээр хот 2022 он</p>	<p>Өвөрхангай аймгийн Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал Утас: 70323253 Цахим хаяг:</p> <p>Аудитын менежер: Д.Гансүх Утас: 99328832 Цахим хаяг: gansukhd@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор: Б.Эрдэнэцэцэг Утас: 70323108 Цахим хаяг: Аудитор: Ж.Алтанцэцэг</p> <p>Утас: 99329182 Цахим хаяг: altaaj97@yahoo.com Аудитыг гүйцэтгэсэн: Делгөөнхайрхан уул аудит ХХК</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Үлдэгдэл	
		01-р сарын 01	12-р сарын 31
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	-	32,147,000.43
1.1.2	Дансны авлага	-	400,000.00
1.1.3	Татвар, НДШ - ийн авлага	-	-
1.1.4	Бусад авлага	-	-
1.1.5	Бусад санхүүгийн хөрөнгө	-	-
1.1.6	Бараа материал	-	-
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	-	-
1.1.8	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	-	-
1.1.9	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө)	-	-
1.1.10			
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	-	32,547,000.43
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	-	71,940,000.00
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	-	-
1.2.3	Биологийн хөрөнгө	-	-
1.2.4	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	-	-
1.2.5	Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө	-	-
1.2.6	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	-	-
1.2.7	Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө	-	-
1.2.8	Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө	-	-
1.2.9			
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	-	71,940,000.00
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН		
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр	-	104,487,000.43

2.1.1.1	Дансны өглөг	-	205,873,702.42
2.1.1.2	Цалингийн өглөг	-	249,999.62
2.1.1.3	Татварын өр	-	3,228,342.18
2.1.1.4	НДШ - ийн өглөг	-	(27,322.18)
2.1.1.5	Богино хугацаат зээл	-	-
2.1.1.6	Хүүний өглөг	-	-
2.1.1.7	Ногдол ашгийн өглөг	-	-
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	-	-
2.1.1.9	Нөөц /өр төлбөр/	-	-
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	-	-
2.1.1.11	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө) - нд хамаарах өр төлбөр	-	-
2.1.1.12			
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	-	209,324,722.05
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.1	Урт хугацаат зээл	-	-
2.1.2.2	Нөөц /өр төлбөр/	-	-
2.1.2.3	Хойшлогдсон татварын өр	-	-
2.1.2.4	Бусад урт хугацаат өр төлбөр	-	-
2.1.2.5			
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	-	-
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	-	209,324,722.05
2.3	Эздийн өмч		
2.3.1	Өмч: - төрийн	-	-
2.3.2	хувийн	-	19,870,000.00
2.3.3	хувьцаат	-	-
2.3.4	Халаасны хувьцаа	-	-
2.3.5	Нэмж төлөгдсөн капитал	-	-
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	-
2.3.7	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	-	-

2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	-	-
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	-	-
2.3.10	Тайлант үеийн ашиг (алдагдал)	-	(124,707,721.62)
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	-	(104,837,721.62)
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	-	104,487,000.43

/төгрөгөөр/

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	01-р сарын 01	12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)		3,107,349.99
2	Борлуулалтын өртөг		-
3	Нийт ашиг (алдагдал)	-	3,107,349.99
4	Түрээсийн орлого		-
5	Хүүний орлого		-
6	Ногдол ашгийн орлого		-
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого		-
8	Бусад орлого		162,930,000.00
8	Бусад орлого (Татвар ногдох орлого)		162,930,000.00
81	Бусад орлого (Татвар ногдохгүй орлого)		-
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал		-
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал		290,745,071.61
11	Санхүүгийн зардал		-
12	Бусад зардал		-
30	Бусад зардал (татвар ногдох орлогоос хасагдах зардал)		-
300	Бусад зардал (татвар ногдох орлогоос хасагдахгүй зардал)		-
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)		-
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		-

/төгрөгөөр/

15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		-
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)		-
17	Бусад ашиг (алдагдал)		-
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	-	(124,707,721.62)
19	Орлогын татварын зардал		-
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	-	(124,707,721.62)
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		-
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	(124,707,721.62)
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого		-
	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү		-
	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		-
	Бусад олз (гарз)		-
24	Орлогын нийт дүн		-
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	-	(124,707,721.62)

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

№	ҮЗҮҮЛЭ ЛТ	Өмч	Хала асны хувь цаа	Нэмж төлөг дсөн капит ал	Хөрг гийн дахин үнэлгэ эний нэмэг дэл	Гадаад валюты н хөрвүүл элтийн нөөц	Эзд ийн өмч ийн бус ад хэсэ г	Хуримтл агдсан ашиг	Нийт дүн
1	2021 оны 01- р сарын 01-ний үлдэгд эл	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Нягтла н бодох бүртгэл ийн бодлог ын өөрчлө лтийн нөлөө, алдаан ы залруу лга							-	-
3	Залруу лсан үлдэгд эл	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Тайлан т үеийн цэвэр ашиг (алдагд ал)							(124,707, 721.62)	(124,707, 721.62)
5	Бусад дэлгэр энгүй орлого								-
6	Өмчид гарсан өөрчлө лт	19,870, 000.00	-	-	-	-	-		19,870,00 0.00
7	Зарлас ан ногдол ашиг								-

1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		44,859,223.00
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		11,686,454.11
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	-
221	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		-
222	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		-
223	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого		-
214	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого		-
215	Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт		-
216	Хүлээн авсан хүүний орлого		-
217	Хүлээн авсан ногдол ашиг		-
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	-	89,241,850.00
221	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		1,520,000.00
222	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		-
223	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн		-
224	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		-
215	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа		87,721,850.00
226			-
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-	(89,241,850.00)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	116,949,571.32
311	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		116,949,571.32
312	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		-
313	Төрөл бүрийн хандив		-
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	-	7,247,175.00
311	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө		7,247,175.00
322	Санхүүгийн түрээсийн өглөлт төлсөн		-
323	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		-

324	Төлсөн ногдол ашиг	-			
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлээний дүн				109,702,396.32
331	валютын ханшийн зөрүү	-			-
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-			32,147,000.43
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-			-
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-			32,147,000.43

2.5 Техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

№	Үзүүлэлт	2021 оны			Зөрүү	Хувь
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү		
1	Үндсэн ба нэмэгдэл цалин	181,077,300.00	123,662,327.00	- 57,414,973	68.29%	
2	Байгууллагаас төлөх ЭМНДШ	28,066,981.00	30,314,848.00	2,247,867	108.01%	
3	Цахилгаан өөрийн хэрэглээ	91,100,109.00	45,100.00			
4	Бичиг хэргийн зардал	1,050,500.00	205,000.00	-845,500	19.51%	
5	Харилцаа холбооны зардал	785,100.00		-785,100	0.00%	
6	Түлш, шатахуун тээврийн зардал	90,115,100.00	21,856,870.00	- 68,258,230	24.25%	
7	Албан томилолтын зардал	4,500,000.00	350,000.00	-4,150,000	7.78%	
8	Засвар, үйлчилгээний зардал	15,540,000.00	40,000.00	- 15,500,000	0.26%	
9	ТҮЗ-ын зардал	8,000,000.00		-8,000,000		
10	Хөдөлмөр хамгааллын зардал	20,160,000.00	11,210,636.62	-8,949,363		
11	Байгальорчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээ	20,000,000.00		- 20,000,000	0.00%	
12	Лаборатори, шинжилгээний зардал	35,000,000.00		- 35,000,000		
13	Контторын хангамжийн зардал	116,900,000.00	2,711,500.00	- 114,188,500		
14	Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал			0		
15	Зохицуулалт үйлчилгээний					

	хөлс		43,302,270.00	
16	Ажиллагсдын амрах байр	16,700,000.00		- 16,700,000
17	Ажиллагсдын хоолны газар	16,700,000.00		
18	Татварын зардал		8,243,426.00	8,243,426. 0
19	Улаан буудайн тээврийн зардал	12,800,000.00		
20	Үйл ажиллагааны бусад зардал	305,100,000.00	34,780,378	- 270,319,622.0
21	Ажиллагсдын нийгмийн зардал/хоол/	19,404,000.00	14,022,716.00	-5,381,284
22	Халуун ус ариун цэврийн байгууламж	14,650,000.00		- 14,650,000
23	Эд хогшил худалдаж авах	17,350,000.00		- 17,350,000
	БАЙГУУЛЛАГЫН НИЙТ ЗАРДАЛ	1,014,999,090.00	290,745,071.62	- 724,254,018
	ОРЛОГО			0
1	Борлуулалтын орлого			0
2	Борлуулалтын орлого	600,000,000.00	3,107,350	- 596,892,650
3	Орон нутгийн санхүүжилт	300,000,000.00	162,930,000	
4	Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого/цалин/Баянтээг ХХК	123,662,327.00		- 123,662,327
	ОРЛОГЫН ДҮН	1,023,662,327.00	166,037,350.00	
	АШИГ+, АЛДАГДАЛ-	8,663,237.00	(124,707,721.62)	

3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.1 Байгууллагын үйл ажиллагаа

Баянтээг Түлш ХХК-ий зорилго нь чанарыг эрхэмлэн, хямд үнэ өртөг бүхий бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэн зах зээлд нийлүүлэхийн зэрэгцээ агаарын бохирдлыг бууруулахад бодитой хувь нэмрээ оруулахад оршино. Компанийн дүрэмд тус байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэлийг Коксын зууханд боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, Шахмал түлшний барьцалдуулагч цавуу үйлдвэрлэл явуулна гэж тодорхойлжээ.

Байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд 100 хувийн орон нутгийн өмч статустай байна. Төлөөлөгч хэрэгжүүлэгч нь Засгийн газраас эрх олгосон төрийн захиргааны байгууллага болох Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар, аймгийн өмчийн газар, аймгийн ИТХ байна.

ӨБА-2022/9/НА-СТА-ОНӨА

3.2 Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй эрх зүйн орчин

Баянтээг Түлш ХХК нь Өвөрхангай аймгийн ИТХ Тэргүүлэгчдийн 2021 оны 02 дугаар сарын 09-ны 13-р тоот тогтоолоор "Баянтээг "ХК-ний сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэрийг бие даасан "Баянтээг түлш" орон нутгийн өмчит ХХК болгон байгуулжээ. Сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэр нь 3 цехээс бүрддэг. 2021 онд 32 орон тоо батлагдсанаас 27 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлд "Засгийн газар нь төрийн өмчийн бүрэн бүтэн байдлыг Улсын Их Хурлын өмнө хариуцах бөгөөд энэ талаар дараах бүрэн эрхтэй: ... 5/ хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн өмчит хуулийн этгээдийг байгуулах, өөрчлөх, татан буулгах тухай шийдвэр гаргах, түүний дүрмийг батлах;..." гэсэн заалттай нийцэж байна.

Баянтээг Түлш ХХК -ын Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн цалин, урамшууллыг 8.0 сая төгрөгөөр тогтоосон нь ТБОНӨТХ-ийн 21 дүгээр зүйлийн 12 дахь заалт, Засгийн газрын 2016 оны 80 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдэд төрийн өмчийн төлөөллийг хэрэгжүүлэх журам"-ын 3.7-д "...цалин хөлсний хэмжээг тухайн хуулийн этгээдийн үйл ажиллагааны хүрээ, санхүү, эдийн засгийн байдлыг харгалзан Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал тогтооно. Цалин хөлсний хэмжээ нь хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 2 дахин нэмэгдүүлснээс ихгүй байна" гэсэн заалттай нийцэж байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

Санхүүгийн байдлын тайлан, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлангууд нь Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын зөвлөлөөс баталсан Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бэлтгэгдсэн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/мянган төгрөг/	
			Өөрчлөлт	3=2-1
Б	1	2		
Мөнгөн хөрөнгө		32147.0		32147.0
БХХО		-		-
Авлага		400.0		400.0
Урьдчилгаа		-		-
Бараа материал				
Бусад эргэлтийн хөрөнгө				
Үндсэн хөрөнгө		71940.0		71940.0
Биет бус хөрөнгө				
Нийт хөрөнгийн дүн		104487.0		104487.0
Өр төлбөрийн дүн				
Богино хугацаат өглөг		209324.7		209324.7
Урт хугацаат өглөг		-		-
Эздийн өмч				
Тайлант үеийн ашиг/алдагдал/		-124707.7		-124707.7
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн		104487.0		104487.0

Касс дахь бэлэн мөнгө 10.0 мянган төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл байна.

Банк дахь мөнгөний үлдэгдэлд Хаан банкинд 32137.0 мянган төгрөг байна.

Авлагын үлдэгдэлд ажилчдаас авах авлага 400,0 мянган төгрөг НД-д илүү шилжүүлсэн 27,3 мянган төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулсан байна.

Баянтээг Түлш ХХК нь тайлант онд шинээр байгуулагдсан ба Баянтээг ХХК –ний өмч хөрөнгөнд түшиглэн үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн. Тайлант онд 52070,0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авч 19870,0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй орлогот бүртгэн бүгд 71940,0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг орон нутгийн өмчид бүртгүүлсэн байна.:

Богино хугацаат ер төлбөр дансны үлдэгдэлд ХХОАТ-ын 3228,3 мянган төгрөг, цалингийн өглөг 250,0 мянган төгрөг, Баянтээг ХХК-д 205873,7 мянган төгрөгийн өр төлбөрийг тухайн байгууллагуудтай тооцоо нийлж баталгаажуулсан байна. Энэ нь тайлант онд үйлдвэрлэл үйл ажиллагаа дутуу явагдаж борлуулалт хийгдээгүй мөн санхүүжилт дутуу хийгджээ гэж үзэж байна.

3.4. Техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 3, 20 дугаар зүйлийн 20.1.3-д заасны дагуу Баянтээг Түлш ХХК -ын үйлдвэрлэл, санхүүгийн төлөвлөгөө боловсруулж, зохих байгууллагаар батлуулж, биелэлтийг хангах үүрэгтэй.

Баянтээг Түлш ХХК -ын ТУЗөвлөлийн 2021 оны 05 дугаар сарын 10-ий өдрийн 03-р тогтоолоор 2021 оны компанийн санхүүгийн төлөвлөгөөг баталсан байна. Тайлант оны нийт орлогыг 1023662,3 мянган төгрөгөөр, нийт зардлыг 1014999,1 мянган төгрөгөөр тогтоосон байна.

Гүйцэтгэлээр 166037,3 мянган төгрөгийн орлого санхүүжилт бүрдүүлж, 290799,3 мянган төгрөгийн зардал гарган, 124707,7 мянган төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна. Энэ нь тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл цаг хугацаандаа эхэлж амжаагүй буюу айл өрхүүдэд туршилт маягаар борлуулсан борлуулалт муу санхүүжилт дутуу зэрэг шалтгаанаас үүссэн байна.

Комданий ТУЗ-ийн 2-р хурлаар /2021-05-10/ сайжруулсан шахмал түлш 2021 онд 4000тн үйлдвэрлэж борлуулна гэж тооцож төлөвлөгөө баталж 09-р сарын 20-ноос 11-р сарын 15-ны хооронд батлагдсан орц нормын дагуу 442 тн сайжруулсан шахмал түлш үйлдвэрлэж Арвайхээр сумын 2-р багт нэвтрүүлж эхэлсэн байна.

Нийт орлогын гүйцэтгэл 426,496.1 мянган төгрөг болж төлөвлөснөөс 195,645.6 мянган төгрөг буюу 184.7 хувиар давсан нь „голлон нөлөөлсөн байна.

Нийт зардлын гүйцэтгэл 285,963.6 мянган төгрөг болж, төлөвлөснөөс 55,113.2 мянган төгрөг буюу 123,8 хувиар илүү гүйцэтгэлтэй байна. Энэ нь засвар, үйлчилгээний зардал, түлш, шатахуун, тээврийн зардал нэмэгдсэн нь гол нөлөө үзүүлсэн байна.

Их засвар, хөрөнгө оруулалт, техник зохион байгуулалтын арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу үйлдвэрт агааржуулалт хийж 500 айлд угаар мэдрэгч суурилуулсан, цардуул бутлагч худалдан авсан гэх мэт томоохон ажлуудыг засаг даргын захирамжаар орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжүүлсэн байна.

Тайлант онд 290745,0 мянган төгрөгийн ерөнхий ба удирдлагын зардал гарсан байна.

4. Аудитын тайлан

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана."

ӨВА-2022/9/НА-СТА-ОНӨА

гэж заасны дагуу Баянтээг Түлш ХХК -ын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланд аудит хийж аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад өр авлагын баталгаажуулалт цалин хөлс, НДШ, ХХОАТ-ын тооцоолол зөв тооцоолох, шилэн дансны мэдээллийг мэдээллийн сайтад байршуулж бүрэн тусгах, программ хангамжаа сайжруулах, байгууллагын дотоод хяналтын багтай болох уд хариуцагчийн тооцоог бодож хяналт тавьж байх зэрэг зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Дөлгөөнхайрхан-Уул Аудит ХХК-ын аудитор Ж.Алтанцэцэг гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Д. Гансүх, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор О.Батжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянтээг Түлш ХХК -ын 2021 оны санхүүгийн тайланг :Дөлгөөнхайрхан Уул Аудит ХХК-д 2022 оны 03 дугаар сарын 02-ны өдрийн 32 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Дотоод хяналт

Компани шинээр байгуулагдсан тул дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт хийгдээгүй байна.

Тус компани нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон НББ-н бодлогын баримт бичигтэй болох шаардлагатай байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

4.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн аудитын зорилго оршино.

Баянтээг Түлш ХХК -ын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

4.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны жилийн эцсийн тайланг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны жилийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 290839,3 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 5816,8 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

5. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

5.1 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус тусгасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Баянтээг Түлш ХХК нь тайлант онд шинээр байгуулагдсан кампани тул 2022 оноос шилэн дансны цахим хуудаст бүртгүүлж хулийг хэрэгжүүлж ажиллах шаардлагатай байна..

7. Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал нь тайлант онд өгсөн зөвлөмжүүдийн биелэлтийг шалгах.

8. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 28,1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 28,1 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, цаашид анхаарах асуудлаар 5 зөвлөмж өгсөн.

8.1 Залруулсан алдаа

Санхүүгийн тайланд нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой 28,1 мянган төгрөгийн алдааг залрууллаа. Үүнд:

- Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийг харилцахын хуулгатай тулгаж үзэхэд банкны хуулгаар харилцахын үлдэгдэл нь 32147,0 мянган төгрөг санхүүгийн тайлангаар 32160,2 мянган төгрөг буюу 13,2 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан
- Өр авлагыг тооцоо нийлсэн актай тулган шалгахад нийгмийн даатгалын тайлангаар 27,3 мянган төгрөгийн илүү төлөлтэй санхүүгийн тайлангаар 12,4 мянган төгрөгөөр тайлагнаж 14,9 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан
- Энэ нь "Үнэн зөв байх болон иж бүрэн байх батламж" мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

8.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

- 1 Байгууллагын дотоод хяналтын байдал
- 2 Санхүүгийн программын сул талтай байдал
3. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт
4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг

1. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Шинээр байгуулагдсан тул одоогоор байгууллагын дотоод хяналтын ажил хангалтгүй

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт нийцүүлэн дотоод хяналт шалгалтын журам боловсруулж ажиллах

2. Санхүүгийн программтай холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт:

Байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлд ашиглаж буй санхүүгийн программ нь санхүүгийн тайлан, мэдээ, маягыг иж бүрэн боловсруулан гаргахад учир дутагдалтай, санхүүгийн программтай танилцаж, аудитын шаардлагатай мэдээллийг олон хэлбэрээр боловсруулан гаргуулах явцад зөрүүтэй байдал, хүссэн мэдээллээ гаргаж авахад цаг хугацаа, байршил, тохиргооны хүндрэл үүсэж байсан.

2.2 Өгсөн зөвлөмж:

Санхүүгийн программын сайжруулалт хийж, тайлан мэдээгээ уялдаатай, зөрүүгүй тусгаж, дэд болон бусад тайлан маягтуудыг иж бүрэн бэлтгэж байх.

3. Шилэн данстай холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт:

Шинээр байгуулагдсан тул шилэн дансны цахим системд бүртгэлгүй байна.

3.2. Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны цахим системд бүртгүүлж шилэн дансны хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах.

4. Тодруулга-Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигтэй

холбоотой асуудал

4.1. Илрүүлэлт:

Байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулж, баталж мөрдөх ёстой

4.2. Өгсөн зөвлөмж:

Байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохируулан боловсруулсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг батлан мөрдөж байгаа эсэхэд ажиглалт хийх Байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулж, баталж мөрдөх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 05 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР О.БАТЖАРГАЛ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Д.ГАНСҮХ

БЭЛТГЭСЭН: ДӨЛГӨӨНХАЙРХАН-УУЛ

АУДИТОР

ЖАЛТАНЦЭЦЭГ

2022 ОНЫ 03 ДУГААР САРЫН 15-НИЙ ӨДӨР

ААБ 5.5 АУДИТАР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУЛЫН БҮРТЭЛ

Байгууллагын нэр : Баянтээ Түлш ОНӨА

Байгууллагын РД : 3568598

Аудитын код : ƏBA-2022/9/HA-CTA-TƏA
 Аудитын нэр : Санхүүгийн тайлангийн аудит
 Тайлант хугацаа: 2021.01.01-2021.12.31

Санхүүгийн тайлангийн түвшинд болон ач холбогдолтой биш эрсдэлүүдэд хэрэгжүүлэх горим, сорилын үр дүнийг зарлуула

№	Тодорхойлон эрсдэл	Алдаа, зөрчлийн төвч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллага ас гаргасан шийдэл	Аудит хийгэсэн байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын гяас өрсөн байгууллага харуу, тайлбар	Гаргасан шийдэл	Үйлчлүүлэгч байгууллагын талаас алдаа, зөрчлтийг асуудлыг харуулах хүний		Шилэн давсанд
								Албан тушаал	Өвөр нэр	
А	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Байгууллагын үйл ажиллагааны онцлолт нийцүүлэн дотоод хяналт шалгалтын журам батлаагүй байх	Тус байгууллага шинээр байгуулагдаж дотоод хяналт хараахан зохион байгуулаагүй байна.	0	Зөвлөмж өгөх	нятлан бодогч нар хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлэхээр болов.	Байхгүй	Зөвлөмж өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	Д.Азбилэг Х.Төрмөнх	Хамааралгүй
2	Дансны өгөр, авлагыг тооцоо нийлсэн ажлаар баталгаажуулаагүй байх	Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийг харилцахын хуультай тулгаж үзэхэд банкны хуулиар харцахын үлдэгдэл нь 32147,0 мянган төгрөг санхүүгийн тайлангаар 32160,2 мянган төгрөг буюу 13,2 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан	13.2	аудитын явцад зарлуулах	Аудит хийгэсэн байгууллагын удирдлага, нятлан бодогч нар хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлэхээр болов.	Байхгүй	аудитын явцад зарлуулсан	Дарга Нягтлан бодогч	Д.Азбилэг Х.Төрмөнх	Хамааралгүй
4	Байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг бодловсруулж, мөрдөх	Байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг бодловсруулж, баталж мөрдөх ёстой	0	Зөвлөмж өгөх	Аудит хийгэсэн байгууллагын удирдлага, нятлан бодогч нар хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлэхээр болов.			Дарга Нягтлан бодогч	Д.Азбилэг Х.Төрмөнх	